

Zekâ Oyunları

Selçuk Alsan

Küp Küp

Oyle iki ardışık sayı bulunuz ki herbiri kendi basamaklarının küplerinin toplamına eşit olsun.

Eğlendirici

Zekâ Soruları

a) Cin Ruhü pazardan pembe bir papağan satın aldı. Satıcı "bu papağan duyduğu her sözünü tekrar eder" demişti. Fakat haftalar geçti ve papağan bütün çabalara rağmen tek kelime konuşmadı. Herkes satıcının çok doğruca bir adam olduğunu söylüyordu. Cin Ruhü durumu anladı. Ne olmuştu? b) Alice, Harikalar Diyarında dolaşırken bir yarış çizgisi üzerinde duran iki atlıya rastladı. Adamlar katıyen yarışa başlamıyorlardı. Alice nedenini sordu; "atı sonuncu gelenin yarışı kazanmasına karar verdik" dediler. Alice adamların kulağına bir şey fısıldadı ve adamlar birşey yaptıktan sonra altlarındaki atı son hızla koşturmaya başladılar. Alice ne demişti ve adamlar ne yapmıştı? c) Büyük bir kamyonun şoförüsünüz. Bir köprünün altından geçiyorsunuz. Köprünün yerden yüksekliği 500 cm, kamyonun yüksekliği 505 cm. Bu 5 cm fazlalık yüzünden köprüye takılıp kaldınız. Az ilerde bir benzin istasyonu var. Köprünün altından geçmek için bir çare bulabilir misiniz? d) Öz dedenizle öz babanızın aynı yaşta olması olası mı? Nasıl? e) Şehirlerarası telefon santralinde çalışan Devcan Garibangil hanım her gece yarısı saat 1'de işten eve döner, asansöre biner, 6. katta iner ve 10. katta bulunan daireesine merdivenleri tırmanarak çıkardı. Komşusu Ayşe Külyurtmaz hanım bunun nedenini çok merak ediyor ve herkese sorup duruyordu. Yıllardır bu durum böyle devam ediyordu. Siz olsanız Ayşe hanıma nasıl yardımcı olurdu? Bu esrarengiz olayın sebebi ne olabilirdi? f) Çiftçi Higgin 10 siyah, 9 beyaz, 8 sarı, 7 benekli, 6 alacalı ve 4 turuncu renkli tavuğu vardı. Kaç tavuk "benim rengimde en az 4 tavuk daha var" diyebilir?

Sahte Para

Bir banker yerde 5 dolar buldu. Numarasını not edip alıp cebine koydu. Kasap yolunu kesip 5 dolarlık alacağını istedi. Banker ona bulduğu 5 dolarlığı verdi. Kasap bu 5 dolarla çiftçiden bir dana aldı. Çiftçi tüccara 5 dolar borcunu ödedi. Tüccar çamaşırı kadına 5 dolar borcunu verdi. Çamaşırı kadın bankaya koşup 5 dolarlık borcunu kapattı. Banker bu 5 dolarlığın kendi bulduğu para oldu-

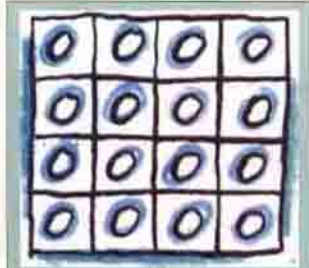
ğunu anladı. Parayı dikkatle incelediğinde sahte olduğunu gördü. Bu işlemlerde kim, ne kadar zarara girdi?

Boadicea

Boadicea Cleopatra doğduktan 129 yıl sonra öldü. İkisinin yaşlarının toplamı 100 idi. Cleopatra M.Ö. 30'da öldü. Boadicea ne zaman doğmuştu?

İki Matematikçinin Yaşı

1871'de ölen matematikçi Augustus De Morgan x yılında x yaşında olduğunu söyleyerek övünürdü. Bir diğer matematikçi ondan aşağı kalmak istemeyerek şöyle dedi: "(a + b) yılında (a + b), 2m yılında 2m ve 3n yılında 3n yaşındaydım". Morgan'ın ve arkadaşının yaşlarını bulunuz.

Onaltı Sıfır

Sekiz sıfır kaldırıp yerine öyle sayılar koyunuz ki herbir karenin üstündeki, altındaki, sağındaki ve solundaki sayıların toplamı o karenin içindeki sayıya versin.

Hacmin Yarısı

Ağıza kadar dolu bir bardak suyun tam yarısını dışarı dökün (Başka hiçbir şey kullanmadan bunu yapmıslısınız).

Bavula Sığmayan Olta

Cin Ruhü tatilinde balık tutmak için Fransa'nın Atlantik kıyısındaki güzel balıkçı köyü Marienbad'a gitti. Ancak dönüşte başına bir problem çıktı: Fransa Demiryolları bagajı, 3 m den uzun hiçbir eşyayı kabul etmiyordu. Ruhü'nün olta ise 4 m boyundaydı.

Bir Futbol Maçı

İngiltere'de bir futbol turnuvası sonucunda şu sonuçlar alındı:

	Oyun	Kazanılan	Kaybedilen	Berabere	Yediği Gol	Attığı Gol	Puan
İskoçya	3	3	0	0	1	7	6
İngiltere	3	1	1	1	3	2	3
Galler	3	1	1	1	3	3	3
İrlanda	3	0	3	0	6	1	0

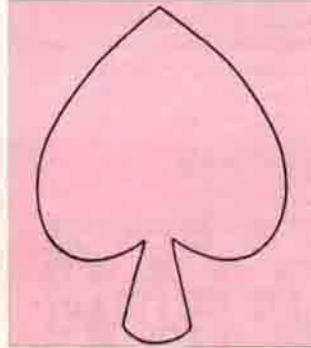
Tek bilinen sonuç şuydu: İskoçya İngiltere'yi 3-0 yenmişti. Yapılan maçların sonuçlarını bulunuz (Bu tip problemler çok iyi mantık çalıştırmaktadır).

Cin Ruhü aldırmadı; çarşıya gidip bir dükkanla biraz birşeyler konuştu. Sonra oltasını kırmadan ve bükmeden bagaja verip, kompartmana konuldu. Bunu nasıl başarmıştı?

İlginç Bir Bahis

10 kişi bir kulenin yüksekliğini tahmin konusunda bahse giriyorlar. Bu 10 kişiden biri kulenin yüksekliğinin tam 9 m olduğunu biliyor, fakat bunu belli etmiyor ve "ben kazanacağım" diyerek kıs kıs gülüyor. Herkes tahminini gizlice bir kağıda yazıyor. Sonra kağıtlar açılıyor ve yazılan sayıların ortalaması alınıyor. Ortalamaya en yaklaşan kişi bahsi kazanıyor. Hile uygulayanın bahsi kazanma şansı diğerlerinden daha fazla mıdır?

Maçadan Kupaya

Maça şeklini öyle 3 parçaya bölünüz ki birleştirince kupa (kalp) olsun (Hiçbir parça kesilip atılmayacak).

Bilimin 20 Temeli

Boş yerlere uygun harfleri koyunuz. En çok 3 yanlış pekiyi, 4-6 yanlış iyi, 7-10 yanlış orta, 11'den fazla yanlış zayıf.

1- Exxxx düzenli ve gerektirir. 2- Bütün hxxxxtler Nxxxxn'un üç yasasıyla açıklanabilir. 3- Exxxxi da ima daha xxx yararlı formlardan daha xx yararlı formlara dönüşür. (xxxxxxxğın 1. ve 2. yasaları). 4- Exxxxxxk ve mxxxxxxm, aynı kuvvetin iki farklı görünüşüdür. 5- Exxxxi yok olmaz. 6- Herşey axxxlardan oluşur. 7- Her türlü mxxx ve exxxx, daha küçük parçalara bölünemeyen ve adına kxxxxm denen birimlerden

oluşur; biz bu birimlerin büyüklüğünü değiştirirxxxxx. 8- Axxmlar exxxxxn tutkallıya birbirine yapıştırılmıştır. 9- Bütün mxxxxlerin özellikleri bileşimlerine hangi axxxların girdiğine ve bunların nasıl dizildiğine bağlıdır. 10- Nükleer exxxx, kxxxenin exxxxie dönüşmesinden başka bir şey değildir. 11- Axxmlar kxxxxlardan ve leptonlardan oluşmuştur, 12- Yxxxxlar da evrendeki herşey gibi doğar, yaşar ve yok olur. 13- Exxxx geçmişte çok belirli bir zamanda oluşmuştur ve o zamandan beri gxxxxxxxktedir. 14- Doğa yasaları gözlemciye göre değxxxxx. (Bu Exxxxxxn'ın özel ve genel rxxxxxxxie yasasının özetidir). 15- Dxxxxanın yüzeyi sürekli değişmektedir; orada hiçbir şey exxxx değildir. 16- Dxxxxadaki bütün süreçler dxxxxlerden doğar. 17- Bütün exxxxlar hxxxxlerden oluşur. 18- Bütün canlıların kendine özgü bir gxxxxxxk

Sekiz Harfli Alfabe

İlkel bir kabilenin alfabesinde sırasıyla yalnız G, I, K, N, Ö, Ö, R ve T harfleri vardı. Kahile başkanının emriyle bir dil bilgini bu dilin sözlüğünü hazırlamaya başladı. Bu dilin 4 kuralı vardı: 1) Bütün sözcükler 8 harfli idi, 2) Her sözcükte 8 harfin hiçbirisi bir kere kullanılıyordu, 3) İki sesli harf art arda gelemezdi. 4) En fazla 4 sessiz harf yan yana gelebilirdi. a) Bilgin ÖKNOTRGI sözcüğüne kadar geldi. Bundan sonraki sözcük ne olmalı? b) İNGOKÖRT ve GIRONÖTR'dan sonra sözlükte hangi sözcük gelmeli. c) Sözcüğün ilk ve son sözcükleri nelerdir?

kodu vardır. 19- Bütün canlılar dxxxl ayıklanma (seçilme) ile kendilerinden daha ixxxl canlılardan oluşmuştur; bu, Dxxxxin exxxx teorisi (bugün kesin kanıtlanmıştır). 20- Bütün cxxx'lar birbirine ve çxxxeye bağlıdır (bu cümle exxxxxi bilimini özetlemektedir).

Harika Çocuk

Cin Ruhü geçen gün bana şöyle dedi: "Dün 10 yaşındaydım; gelecek yıl 13 yaşına basacağım". Bu olabilir mi?

Dikdörtgenin Karelere Bölünmesi

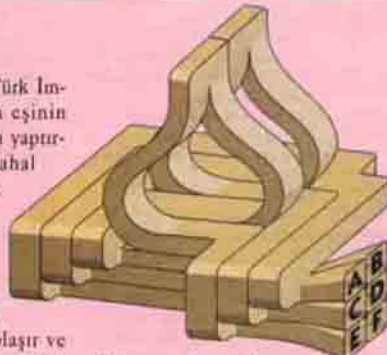
Ünlü matematikçilerden biri dikdörtgen biçimindeki toprağı 9 farklı matematik fakültesine bağışladı. Her fakülte kare biçimi bir toprak alacaktı. Fakat her fakülte yaşıyla orantılı olarak toprak alabilecekti; örneğin 20 yıl önce kurulmuş bir fakülte, 10 yıl önce kurulmuş bir fakültenin iki katı kadar toprak almalydı. Her fakültenin aldığı toprak farklı büyüklükteyse, fakültelerin yaşını bulunuz.

Garip Bir Yaratık

Eski Yunan mitolojisine göre Thebes şehri bir sfenks (kadın başlı ve kanatlı bir aslan) koruyor ve gelene geçene şu soruyu soruyordu: "Sabah 4, öğle 2 ve akşam 3 ayak üstünde dolaşan kimdir?" Soruyu bilemeyeni öldürüyordu Sfenks. Bu soruyu yalnız Ödipus doğru yanıt verdi; bunun üzerine Sfenks hırsmından çatladı ve öldü. Ödipus daha sonra Thebes kralı oldu (Freud'un Ödipus kompleks teorisi Ödipus). Acaba Ödipus'un yanıtı neydi?

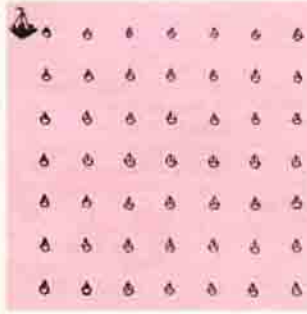
Labirent Mahal

Efsaneye göre Hint-Türk İmparatoru Şah Cihan ölen eşinin anısına Taç Mahal sarayını yaptırmadan önce Labirent Mahal denilen yine masalsi, fakat daha az tanınan büyük labirenti yaptırmıştı. 40 milyon rupi harcayarak 20 yılda 20 000 işçi tarafından yapılan bu labirentde Şah Cihan ve eşi saatlerce dolaşır ve mutlu olurlardı. İmparator ve eşi A kapısından girince hangi kapıdan çıkıyorlardı?

B kapısından girince hangi kapıdan, C kapısından girince hangi kapıdan çıkıyorlardı?

Balkçı Gemileri

İkinci Dünya Savaşı'nda 49 Japon balıkçı gemisi şekildedeki gibi 7 x 7'lik bir kare oluşturarak açık denizde seyrediyorlardı. Düşman denizaltıların 12 doğru boyunca 12 torpil atarak gemilerin hepsini batırdılar. Sağ üst köşeden başlayarak öyle 12 düz çizgi çizin ki bütün balıkçı gemileri batmış olsun.

Noktalar ve Sayılar

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 sayılarını ve dört noktayı öyle düzenleyiniz ki toplam 100 olsun.

Saunada Cinayet

Lord Stevens saunada ölü bulunmuştu. Lordla birlikte saunaya giden arkadaşı John Hilbert, Sherlock Holmes'e şöyle ifade verdi: "Beraber saunadaydık. Lord Stevens yanında ilaç kutusunu getirmişti. Saat 19'du. O her akşam bu saatte digitalis denen kalp ilacından 10 damla alırdı. O akşam saunada bu damladan 20 damla aldığını gördüm. Biraz sonra fenalaştı; aşırı ilaç almaktan kalbi durmuştu." Sherlock Holmes John'un yalan söylediğini anlamıştı, onu Scotland Yard'a teslim etti. Her konuda geniş bilgisi olan Holmes'un düşündüğü şey neydi?

Çocukların Yaşları

3 çocuk 770 kestane topladı. Mari 4 kestane alırsa Nelli 3 kestane aldı; Mari'nin aldığı her 6 kestane için Suzi 7 kestane aldı.

Çocuklar iyi matematik biliyorlardı ve kestaneleri yaşları oranında alıyorlardı. En büyük kız kimdi ve kaç kestane almıştı?

Gizli Örgüt

Bazı gizli örgütlerde üyeler kendi adlarıyla değil, kod adlarıyla anılır. Entelijans Servis'in elinde şu bulgular vardı: 1. Ahmet "kaplan" değilse, Cezmi "porsuk" değildir. 2. Buket "porsuk" veya "leylâk" ise, Ahmet "kaplan"dır. 3. Cezmi "sırtlan" değilse, Buket "leylâk"dir. 4. Davut "porsuk" ise Buket "kaplan" değildir. 5. Davut "kaplan" değilse Buket kaplandır. Kim kimdir?

Karun'un Hazinesi

Dünyanın en zengin adamlarından Karun, bütün servetini ülkenin en akıllı ve kültürlü adamına bırakmaya karar verdi. Bunun için toprağın altına yüzlerce kutu gömdürdü. Kutular şekildedeki gibi bir ügen oluşturuyordu; 1. sırada 1, 2. sırada 2, 3. sırada 3, ..., n. sırada n kutu vardı. Kutuların üzerine şekildedeki gibi 1'den başlayarak ardışık sayılar yazılmıştı. Vasiyette şöyle yazıyordu: "Ey akıllı ve kültürlü insan! Gömülen kutuların biri hariç hepsi boştur. Dolu kutuda hazinemizin planını bulmak hoştur. Şimdi edebiyat bilgini yokla ve şu üç sorunun yanıtını bul: 1) Türk edebiyatında ".....Emine" adlı bir roman vardır. Noktalı yere gelecek sözcüğü bul. 2) 16. yüzyıl İngiliz yazarı Thomas More'un ünlü romanının adını yaz. 3) 40 çeşit yemek içeren bir sofraya verilen ismi hatırla; bu isimde bir Türk romanı yazılmıştır: Sofrası.

Bu üç sorunun yanıtlarının baş harflerini yan yana koyarak bir sayının

yazılışını bul. Bu sayıya N diyelim. Bu bulduğunuz sayıya karşılık olan sıranın son kutusunun üzerinde yazan sayıyı hesapla (Örneğin 4. sıranın son kutusu 10, 5. sıranın son kutusu 15... dir; N. sıranın son kutusunun numarası nedir?) N. sıranın son kutusunun numarasına I diyelim. Şimdi N. sırada tabii ki N kutu vardır. Bu N kutu üzerindeki numaraların toplamını hesapla (örneğin 4. sırada 4 kutu var ve toplam $7 + 8 + 9 + 10 = 34$); bu toplamı J diyelim. Şimdi $I \times J$ çarpımını bul. Hesapları doğru yaptınsa ABABABOO gibi bir sayı bulacaksınız. Hazinesinin planları AB sayılı kutudadır". (Bir örnek: Edebiyat sorularını çözerek BEŞ bulduunuz diyelim. $N = 5$ dir. 5. sıraya bakalım: Bu durumda $I = 15$ ve $J = 11 + 12 + 13 + 14 + 15 = 65$ dir ve $I \times J = 15 \times 65 = 975$ olur).

Hazinesinin planı kaçınca kutu daydı?

Kuyruklu Bilmecce

Kuyrukta sizin önünüzde duran adam, sizin önünüzde duran adamdan daha uzunsa, sizin önünüzde duran adam sizden daha uzun mudur?

Bir Mantık Uygulaması

Pencerenin önünde 4 kız var. 1. ve 4. kız kırmızı kurdele takmış ve 1. kız gözlüklü. "Yalnız gözlüklü kızların kırmızı kurdelesini var" ifadesini doğrulamak için kaç kızın geri dönmeye gerekli ve yeterlidir?

